

momezis momezis romana (X)

ili rađanje romana u nekoliko
nastavaka s dve ruke

od petrinovića i pisareva

I dok silom nametnuti junak spava, slatkim snom pravednika, naše nevolje se nastavljaju nesmanjeno žestinom, kaže Pisarev na samom početku.

TRIDESET OSME, VRLO ZNAČAJNE GLAVE

koja je, kao i sve prethodne, nestala jedne jezovite i olujne noći iz rukopisa dobrog skrivenog pod ja-stukom Petrinovićevog kreveta.

Kako smoći snage i nastaviti dalje, nevoljni i zlostveni Pisarevu, pita se umorni i bezvoljni Petrinović negde u sredini

TRIDESET DEVETE, NENAPISANE GLAVE

koja bi preko volje trebala biti jako pametna, lunicidna, proročanska i vidovita, pa nastaviti konglomerat zbijanja trideset osme, pokradene glave, čija nestala sadržina krije razrešenje svih tajni i inicira kraj romana. Nije ova trideset deveta, nenapisana glava, ni približno, ni slučajno, pametna kao trideset osma, izgubljena glava. A i otkud to? Uostalom, koja je glava pametna i gde je?

(nastavak sledi)

kao čuvena i nezavršena

POTRAGA ZA PAMETNOM GLAVOM (1)

Pisarev i njegov vrlji, poštovani i добри prijatelj Petrinović izjavljuju, pod plaštom svećane zakletve, da skupa poseduju dve prepametne, ošišane i obrijane glavetine, ali da zagonetna zbijanja i nogavestaj tajanstvenog kraja ne mogu ni prisećanjem rekonstruisati, ma koliko bili prisiljeni, jer je zaborav, kralj svih blaženstava, ovlađao njima. Čemu prisećanje, taj uveli cvetak patvorenog i bedni surrogat autentičnog, ušećereno voće u zamenu za osebujne sokove prirodnog?

Treba li reći Petrinoviću da mi je preko glave i junaka i junakovanja, i glava i glavetina?

Treba li reći Pisarevu da sam uništen i da ne mogu više trpeti pogubnu torturu samovoljnih junaka?

(nastavak sledi)

u ispovednom tonu

O SPASITELJSKOM ŽIVOTU (pesimistički pogubno)

(sociološki fragmenti zaostavštine dvoručnog (u dve ruke) intimno razgovornog dnevnikovanja kao dokazna građa autentičnih stvaralaca Nove proze)

januar

po zimskom vremenu putujemo iz provincije na željeni sastanak u Novi Sad i ispijamo čajeve okreplje-

nja na prljavim autobuskim kolodvorima i pušimo prve jutarnje cigarete za Zagrenih očiju radaju se obrisi romana za časopis »polja« u nekoliko nastavaka i popodne ispijamo prvo piće za uspeh poduhvata deleći zadatke petrinović kupuje papir za kućanje pisarev podmazuje pisaču mašinu petrinović menja traku za kucanje pisarev nabavlja novo nalivpero

februar

U stanu radoševića uz glasnu muziku razmišljamo o posledicama i eventualnim preprekama zlobnim spletarenjima pakosnim zajednjicima prevelikom riziku prevelikom zalogaju iskušenjima svih vrsta ipak radosni

mart

je prvi nastavak i prva reagiranja petrinović u Zagrebu pisarev u šudu kako se sastati i ispraviti nedostatke eventualne promene u naslovu dobrovoljno prihvatom jesmo li postali pisci

april

kako pišu petrinović i pisarev u obliku enigme kruži novim sadom otkrivamo tajnu najbližim prijateljima bez ikakva zazoraz petrinović napiše jednu rečenicu pisarev drugu petrinović treću pisarev četvrtu i tako dalje posle pisarev ispravi prvu rečenicu petrinović drugu pisarev treću sledi protupitanje u vidu nasilja kako kad ste razdvojeni i protuodgovor moću pisma pošta je oduševljena poštari nervozni a čitatelji pomalo razočarani

maj

o romanu se čuti junaka love po ulicama sačekuju nas po uglovima objašnjavamo da mi nismo junaci ko je junak

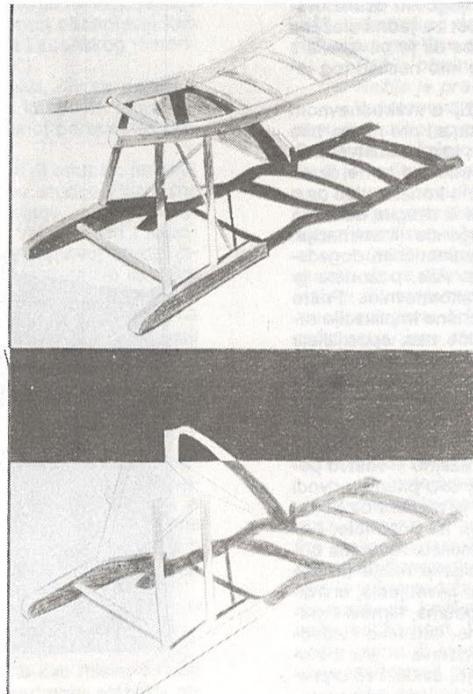
jun

kako uveriti neke poznate piske da mi nismo junaci da su junaci negde drugde

jul

prvi znaci umora pisarev se hlađi u mutnoj vodi duvana a šta za to vreme radi petrinović

avgust

kako obogatiti roman mirisom mora tragamo za prijateljima po usijanom asfaltu novog sada ima li smisla

septembar

ko su petrinović i pisarev

oktobar

(nastavak sledi) magična sintagma održava nas u životu

novembar

(nastavak sledi) je trn u oku i alhemijska formula zlata

decembar

skupa s junakom petrinović i pisarev se opijaju na doček novog leta

januar

još jedan i još jedan ima li smisla nije li vreme za kraj ali

(nastavak sledi)

februar

neumoljivo petrinović i pisarev u Zagrebu piju u gradskoj kavani dva mala piva umorni dokle će

(nastavak sledi)

FIKTIONON (IIIX)

Pisarev je izvoeo decidirano tvrditi gospodinu B. kako je tvrdoglav Petrinović namerno ukrao i zapatio inkriminisane stranice i glave jer su one jasno svedočanstvo njegove prevelike sramote.

Petrinović je izvoeo decidirano tvrditi gospodinu B. kako je tvrdoglav Pisarev namerno ukrao i zapatio inkriminisane stranice i glave, jer su one jasno svedočanstvo njegove prevelike sramote.

Gospodin B. je izvoeo decidirano tvrditi Radoševiću kako tvrdoglav Petrinović i Pisarev iza krade inkriminisanih stranica i glave, u stvari nepostojeci, skrivaju svoju spisateljsku nemoć i neproduktivnost.

Radošević je izvoeo decidirano tvrditi uredništvu »Prve knjige« Matice srpske i pojedinim urednicima da Petrinović i Pisarev nisu pisci, već junaci poznatih romana u nastajanju, te ih, shodno tome, ne treba uzimati ozbiljno.

Uredništvo »Prve knjige« je izvoeo decidirano odbit rukopis romana Petrinovića i Pisareva.

Petrinović je izvoeo prebiti gospodina B. jedne mračne noći.

Pisarev je izvoeo ispljuskati Radoševića.

Petrinović i Pisarev i dalje tvrde kako su oni pisci, a ne surovi nasilnici.

(nastavak sledi)

POTRAGA ZA PAMETNOM GLAVOM (2)

Pametna glava sadrži sva moguća rešenja i raspoređuje i prema potrebitosti, svršishodno i bez ikavkih problema. Za pametnom glavom se godinama traga i godinama se ne nalazi. U potrazi jest magija pametne glave.

(nastavak potrage sledi).

Puno, puno se glava izredalo i prodefilalo jedinstvenih po obimu, zapaženih po izgledu, zapanjujućih po sadržaju, sve dok nije bojažljivo izvirila

POKISLA STO I ŠESTA DVOGLAVA

dvooglava jer je zbir dveprosečne glave, jedne Petrinovića, druga Pisareva; sto i šesta jer svaki roman teži idealu što većeg broja glava; pokisla je kiša stvarno puno pada; genijalna jer dve prosečne glave vrede više od jedne pametne; pomalo mračna jer se puno stvari dešava u mruku; pomalo sretna jer ima venčanja i svadbi; užasavajuća jer je smrt sveprisutna; mnogoglasna i raznoglasna;

Ne bi se moglo reći da su Petrinović i Pisarev svoju posetu Zagrebu iskoristili samo u izletničke svrhe. Često su danima sedeli zatvoreni u bibliotekama, marljivo učeći i razmišljajući o sudsbi svojih junaka, a noćima trošili rasvetu zabrinuti za njihovo zdravlje. Rekreaciju nisu želeli zapovestati i često su s nama šetali po starom delu grada Zagreba. Jedne večeri, zrak je bio divan, nebo je bilo osuto zvezdama, Petrinović i Pisarev neko iznenada zali vodom. Nismo videli otvorena prozora, nismo čuli nikakav sumnjičivi zvuk, samo su nas nepobitne činjenice, mokri Petrinović i mokri Pisarev, uveravale da je u pitanju sadržaj noćne posude. Pokunjeni, sad još i to, Petrinović i Pisarev su posle tvrdili da su pokisli i uveravali nas u iznenadni nailazak olujnog oblaka.

To ih je nagnalo da iste večeri odluče, svojim pokislim glavama, da je krajnje vreme privodenju romana kraju.

UBISTVO U ULICI V. GORTANA br. 66

(autentičan novinski izveštaj)

Jutros je u sobi oronule kuće u ulici V. Gortana 66 pronađeno telo muškarca srednjih godina. Identitet nije još utvrđen. Postoje sumnjičivi nagoveštaji da je u pitanju najteži zločin. Vlasnici sobe, izvesni Petrinović i Pisarev, po zanimanju loši pisci, tvrde da su oni ubice i izjavljuju da im se ne može suditi jer je u pitanju ubistvo književnog junaka. Citiramo: »Puno je romana gde su pisci ubili svoje junake i niko im nikada nije sudio«. Istraga i dalje tapka u mestu.

(nastavak sledi)

VELELEPNO VENČANJE

(raskošna pozivnica na pisačem stolu)

Pozivate se da prisustvujete venčanju bogatog naslednika i njegove verne i odane životne saputnice. Venčanje će se obaviti u zakazano vreme i molimo Vas da se pridržavate priloženog protokola.

Setna R.

FIKTIONON (IIIIX)

Zlobni jezici tvrde da je Pisarev jedne kišne noći, iz čiste zavisti, ubio dobrog Petrinovića i da dan živi u sretnom braku, okružen svojom bezbrižnom dećicom.

Petrinović ponekad, kad je mesečina, prošeta poznatim ulicama Novog Sada.

(nema nastavka)

Pisci su bili vrlo, vrlo sretni zbog okončanja vlastitih nevolja, zadovoljni što se sve okončalo u duhu najboljih romana, jedinstveno i smrču i venčanjem. Odahnuli su zadovoljno i odlučili izaći iz sobe. Na vratima se sapletoše o stepenik, udariše glavom o vrata i padoše, hvala provđenju, na spasonosni

SVRŠETAK

Životopis jednog kvaziteorijskog prokušavanja i metodološkog razmatranja, koji je sasvim slučajno ispašao životopis junakovanja i stradanja.

(nastavak, najzad, ne sledi)

KRATKO AUTOBIOGRAFSKO UPUTSTVO III

Kako ponovo pročitati *Mimesis*, *mimesis romana* od Petrinovića i Pisareva

Pisci Petrinović i Pisarev ne postoje u stvarnom životu. Gledano iz sadašnje perspektive, ukazuju mi se ponajviše kao idealni junaci mojih budućih napisanih romana. Shvatam koliko sam propustio ne iskorisćujući u potpunosti sve njihove mogućnosti. Oni su plod mašteta i samo tako mogu i opstati. Proglašavajući ih za tvorce ovog dela, otklonio sam pažnju sa sebe i nesmetano sam mogao stvarati. Uostalom, nikada nisam mogao i ne bih mogao napisati ovakav roman. Tako nešto mogu napisati samo imaginativni pisci kao što su Petrinović i Pisarev. I oni sami ne bi ga mogli ponovo napisati, i neće nikada više napisati ni sličan roman. Duboko verujem da će jednog dana izmisli mnogo bolje pisce, koji će mnogo bolje pisati mnogo bolje romane. Žao mi je ako niste odmah shvatili da su pred vama junaci.

(nastavak će uslediti jednog dana)

gde stići

risto vasilevski

VUĆIĆI I VUKODLACI

Nadošli s vodom
kao u potopu
ukopaše noge u muju
upriše pogled u nebo
postaše nepomični
za svaku mudrost prirode

Tad rekoše:
naše su obale
polja i vode
miris zemlje
disanje šuma
putevi
polazišta
sve tačke prostora

Ogrnuše se mutnim oblastkom
srđzbom i osvetom
svet oko sebe
vezas strahom
Stekoše ognjišta i blaga
u ime Božje i svetih knjiga
lišiše pastvu
blagougodnog života

Niko mimo njih
ispred njih nikako

U rukama im moć
u svesti kazna
za svaki moguć greh:
učas pomera žarač
(vatra bukne)
učas prstom
zategnu omču
lakim pogledom
sve utru

A treba biti mudar
za sve patnje
svaju senku
primiti kao slobodu
jer niti se bez nje može
niti se ima kuda

PRIJATELJ PUTUJE

Za V. B. Šećerovskog

Prijatelj, posve odsutan,
ogleda lice na belini,
i, kako pogoden strahom,
putuje, negde, daleko.

Tu je svjetlost,
tama nad jezerom
kristali mesečinu,
zaboravljeni zvuk
šeta talasima
kao divnij utopljenik.

Kako naslutiti put,
misao odsutnog čoveka,
koji ostaje bez reči
a ništa ne čuje.

Stvari, razmeštene,
ne stizu do njegovih ruku,
sve otiče pred njegovim pogledom.

Prijatelj putuje,
i mi svi putujemo,
niko ne zna gde će stići.

stanje stvari i pojave

berislav konti

slijepim očima sam pogledao
i gledao
sve
zvijezde
i sve svinje i sve
ostalo je
na broju
lijepi konji
i možda lijepi žene
postoje
s onu stranu ograde
već dugo godina sam
iza očiju
prazan prostor
kao široka rijeka i široka zemlja
ovdje
negdje
daleko
nedirnuto
od mene
i skoro obratno
obratno
tijelo
radi tijela
bez misli
po naredenju itd
dosta
gdje prolazi
radoš i ta neka ljubav
ti
pa i ja
da mi se izgubiti

drugo jutro
izgledalo je kao da ne pada kiša
kiša je padala
bio sam među vrhovima borova
vlažnih
s dvije grlice
u magli
iz daljine stvorena od mora i tišine
niko nije imao ništa za javiti
a ja bih bio ja
glava mi je bila daleko
neka moja ruka je tražila nešto
kroz novu veliku rupu
uzaludno sanjam
san ludog čovjeka
magično
uzaludno
i nešto već viđeno

globus

ne da se pomjeriti
iz kuta stola
gdje netko negda postavi je
radi djeće mašte i smionih snova

tvrdoglav i teška
igracka

privid su luda obrtanja
pod palcem se ne razigra obratnica

ista modra zjenica i krpica tla
zuri u me od pelena

pred ovim ni čudo ne satka san

jednooko strašilo ne prestaje
da se klati
bdi
i prati:

pogled što se diže nebu
smišljenu plovidbu
urečen krah

pred čim da se diči
kičica i pero

da šaramo hitre lađe
guliverov štap i čizme

ili obris rta nade
iza koga vreba pučina-varka
vrtnja nedohod?